

Verslag participatietraject RES Diemen

Bureau Buhrs 5-2-2021

1. INLEIDING

Ten behoeve van de Regionale Energiestrategie (RES) voor Diemen is van november 2020 tot januari 2021 een participatietraject uitgevoerd door Bureau Buhrs. Dit traject was bedoeld om inwoners van Diemen en de buurgemeenten te informeren en consulteren over de 10 zoekgebieden voor wind- en zonne-energie van de gemeente Diemen. Hieronder staan achtereenvolgens de uitgangspunten, het overzicht van georganiseerde activiteiten inclusief een impressie van de resultaten van deze activiteiten.

1.1 Uitgangspunten

Doelgroepen

- Omwonenden van zoekgebieden (met een radius van 1,5 kilometers i.v.m. de zichtbaarheid van windmolens). Zowel uit de gemeente Diemen als de buurgemeenten.
- Geïnteresseerde inwoners van Diemen

Stakeholders en raadsleden waren welkom bij de bijeenkomsten.

Participatieruimte

De participatieruimte tijdens dit traject was beperkt. In het Diemer buitengebied speelt een groot aantal harde ruimtelijke restricties. Er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd en er wordt nog volop aan nieuwe onderzoeken gewerkt. Deze onderzoeken zijn voor een groot deel bepalend voor de kansen van zoekgebieden. In dit participatietraject werden inwoners van Diemen en buurgemeenten geconsulteerd als input voor vervolgstappen die het Diemense college de gemeenteraad wil zetten richting de RES 1.0 .

Doelen

- Informeren
- Ophalen van reacties om het draagvlak voor windmolens en zonnevelden in Diemen te meten
- Inventariseren van zorgen en kansen
- Creëren van betrokkenheid bij het vervolg RES traject in Diemen.

1.2 Overzicht van het traject.

Week	48	49	50	51	52	53	1	2	3
Communicatie-campagne									
Informatie bijeenkomst									

Bijeenkomst focusgebieden									
Digitale enquête									

2. OVERZICHT VAN DE ACTIVITEITEN EN RESULTATEN

2.1 Communicatie campagne

Met een intensief communicatietraject bestaande uit onder andere een huis-aan-huis (via het DiemerNieuws) verspreide uitnodigingsflyer, advertenties in het Diemer Nieuws en intensieve social media campagne werden inwoners en omwonenden uit de buurgemeenten uitgenodigd aan het traject mee te doen. Tegelijkertijd werd hiermee de bekendheid van en betrokkenheid bij het RES traject vergroot. Als centraal informatiepunt fungeert een speciale pagina op de website van de gemeente (www.diemen.nl/res) waar geïnteresseerden alle achtergrondinformatie zoals onderzoeksverslagen, verslagen van bijeenkomsten en veel gestelde vragen kunnen vinden. Ook konden inwoners zich hier aanmelden voor de bijeenkomsten en contact opnemen met de beleidsadviseur energietransitie van de gemeente.

2.2 Informatiebijeenkomst 9 december

Doel: inwoners en omwonenden informeren over het RES 1.0 traject en de Diemer zoekgebieden en eerste reacties ophalen.

Programma

De bijeenkomst vond plaats in de vorm van een webinar. Deelnemers konden vragen stellen in de Q&A module van de gebruikte toepassing. Het programma bestond uit een introductie van wethouder Matthijs Sikkes- van den Berg, een informerende presentatie van de gemeentelijke beleidsadviseur duurzaamheid Markus Schmid over het RES proces en een presentatie over (onderzoek van) de 10 Diemer zoekgebieden door de projectleider van onderzoeksbureau Pondera. Tussen de programmaonderdelen door werd een deel van de vragen van de deelnemers beantwoord.

Resultaat: 126 inwoners namen deel en stelden veel vragen. De meerderheid van de vragen betroffen de ambities van de gemeente, het RES traject, de keuze van de zoekgebieden, individuele zoekgebieden, het onderzoek van Pondera en de afwegingen rond het plaatsen van windmolens en zonnevelden. Deelnemers uitten veel zorgen over windmolens zoals de afstand tot woningen en mogelijke gezondheidseffecten. Alle vragen werden gerubriceerd, beantwoord en in een '[Q&A](#)' opgenomen dat op de speciale webpagina op www.diemen.nl/res werd geplaatst. De resultaten van deze bijeenkomst werden gebruikt voor de bijeenkomst een week later over de focusgebieden.

2.3 Bijeenkomsten focusgebieden 15 december

Doel: Met deelnemers in gesprek over de zoekgebieden voor zonne- en windenergie. Inventarisatie van de achterliggende gedachten, meningen en zorgen van de deelnemers. De dialoog staat centraal.

Doelgroep: omwonenden van de drie focusgebieden en andere geïnteresseerde inwoners en raadsleden.

Participatieruimte: De zoekgebieden zijn vastgesteld op basis van onderzoek naar technische en planologische mogelijkheden. Het draagvlak van omwonenden kán de keuze voor een zoekgebied beïnvloeden. De bijeenkomst gaf ruimte om pluspunten en minpunten van de locaties te laten horen, en achterliggende belangen kenbaar te maken.

Programma: in verband met de grote belangstelling werden twee identieke bijeenkomsten achter elkaar georganiseerd. Na een korte inleiding werden de deelnemers gesplitst in drie groepen die ieder in discussie gingen over één van de drie focusgebieden:

- Focusgebied 1: Diemberbos/Stammerdijk/Driemond/Weesp/Amsterdam Zuidoost
- Focusgebied 2: Overdiemerweg (1e en 2e Diem)/Plantage de Sniep/Vlindertuin/bedrijventerrein
- Focusgebied 3: Diemer Vijfhoek/Overdiemerweg (3e Diem)/IJburg/Maxis gebied

De deelsessies werden geleid door een gespreksleider.

Resultaat: De bijeenkomst werd bezocht door 150 inwoners uit Diemen en omringende gemeenten. In de drie deelsessies werden zorgen, kansen en nadere onderzoeksvragen gedefinieerd. De groep waarin het ging over het Diemberbos, de Stammerdijk en het gebied richting Driemond en Weesp uitte grote zorgen over de mogelijkheid dat er windturbines zouden komen in dit gebied. In de tweede groep werd gesproken over de Diemer Vijfhoek en het gebied langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Vooral inwoners van IJburg lieten hier hun stem – en dan vooral tegen windmolens - horen. Er waren ook andere geluiden: 'We moeten de klimaatverandering een halt toeroepen en dat vergt offers van iedereen'. In de derde focusgroep werd gesproken over de zoekgebieden die tegen Plantage de Sniep en Diemen Noord aanliggen. Met name het zoekgebied vlakbij de gemeentewerf werd bekritiseerd. Een windmolen op die locatie zou te dicht bij de bouw komen. Van de bijeenkomst werd een uitgebreid verslag gemaakt. Het verslag is te downloaden via [de website van de gemeente](#).

2.4 Digitale enquête

In de periode 11 december tot 11 januari werd een online vragenlijst uitgezet. De enquête is bij Diemenaren en inwoners van omliggende gemeenten onder de aandacht gebracht om zoveel mogelijk mensen de kans te geven hun mening te geven. Dit gebeurde door middel van een social media campagne, een artikel in het Diemer Nieuws, een huis-aan-huis folder, informatiefolder Diemer Info en digitale abri's in de gemeente.

Doel: Ideeën, wensen, kansen en zorgen van de inwoners in kaart te brengen. De enquête leverde kwalitatieve resultaten. Zij vullen de resultaten van de twee bijeenkomsten aan.

Vorm: De leidraad voor de enquête was de video-opname van de digitale bijeenkomst van 9 december, waarin experts inwoners informeerden over windmolens en zonnevelden. Over de onderwerpen van de presentatie werden open en gesloten vragen gesteld.

Resultaat: In totaal hebben 400 mensen de vragenlijst ingevuld. Vier personen maakten gebruik van de mogelijkheid om een papieren versie van de enquête in te vullen die bij de gemeente kon worden opgevraagd. De meerderheid van de respondenten kwam uit Diemen, een aanzienlijk deel uit Amsterdam IJburg, de overige respondenten kwamen o.a. uit andere gebieden in Amsterdam en Weesp.

De houding ten aanzien van de energietransitie in het algemeen varieert van positief: duurzaam, noodzakelijk tot negatief: overlast, duur. Respondenten beoordelen zichzelf als milieubewust. De verantwoordelijkheid voor de energietransitie ligt volgens hen voornamelijk bij de overheid.

Het realiseren van zonnevelden in Diemen wordt door een meerderheid positief tot neutraal beoordeeld. Bezwaren gaan vooral erover dat Diemen nu al dicht bebouwd is. Het plaatsen van windturbines en zonnevelden zou extra druk op de toch al schaarse ruimte geven. Voorwaarden die genoemd worden voor het plaatsen van zonnevelden zijn rekening houden met natuur, recreatie en biodiversiteit, en met overlast in de vorm van geluid, gezondheid en zichtbaarheid. Tot slot willen respondenten dat de velden passen in het landschap en geplaatst worden waar ruimte is, zoals 'verloren' plekken bij spoorwegen en snelwegen.

Het plaatsen van windmolens wordt door een meerderheid negatief beoordeeld.

Een groot deel van de respondenten wijst in hun antwoord op overlast die de windmolens zullen veroorzaken, in de vorm van horizonvervuiling, geluidsoverlast, effecten op de gezondheid en verspilling van de natuurgebieden. Daarnaast verstoren windmolens volgens hen het milieu en hebben (trek)vogels er last van. Er wordt genoemd dat de windmolens het beste in buitengebieden kunnen worden geplaatst, bijvoorbeeld langs wegen, op industrieterreinen of op zee. Diemen is volgens hen te dichtbevolkt en de windmolens moeten op voldoende afstand van de bebouwde kom worden geplaatst zodat ze de minste overlast veroorzaken. Een aantal respondenten ziet de realisatie van windmolens, ook in Diemen, als een noodzaak om de klimaatverandering tegen te gaan. Zij willen snel over op duurzame energie.

Ook werden vragen over de individuele zoekgebieden gesteld. Als meest geschikte locatie voor windmolens werden zoekgebied 5 (gebied richting Driemond en Weesp), zoekgebied 2 (gebied energiecentrale Vattenfall) en zoekgebied 1 (Diemer Vijfhoek). Het meest geschikt voor zonnevelden werden zoekgebied 7 (Tussen A1 en spoorlijn Diemen - Weesp (Oost)) en 10 (Gooiseweg) genoemd.

De laatste vragen gingen over het afwegingskader. Iets meer dan de helft heeft weinig vertrouwen in een zorgvuldige afweging door de gemeente. De respondenten geven verschillende randvoorwaarden mee. Zij willen dat de gemeente rekening houdt met de wensen van de bewoners, van zowel Diemen als van de omliggende gemeenten. Zij zijn blij met de transparantie en communicatie vanuit de gemeente, vinden draagvlak belangrijk of zouden daar het liefste nog verbetering in zien. Ook vinden zij de leefbaarheid belangrijk, dus de landschapsbeleving, het welzijn van de bewoners, behoud van natuur en biodiversiteit en geen geluidsoverlast. De respondenten zien graag dat windmolens en zonnevelden zo ver mogelijk van de bebouwde omgeving worden geplaatst. Naast de gezondheid van mensen willen zij ook dat er rekening wordt gehouden met de gezondheid van dieren, zoals vogels, vleermuizen, otters en ringslangen.